

de vakantie-intensiteit van de westvlaming

Eind 1967 werd in opdracht van het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme en in samenwerking met het Nationaal Instituut voor de Statistiek door het Westvlaams Economisch Studiebureau een nationale vakantiesurvey georganiseerd¹. Hierbij werden 5.000 personen van Belgische nationaliteit van 15 jaar en meer in het onderzoek betrokken, waaronder 580 Westvlamingen². Vooraf is het wellicht goed de term 'vakantie' te omschrijven. Onder vakantie werd in deze studie verstaan elk verblijf van tenminste vier opeenvolgende nachten buiten de gewone verblijfplaats om andere redenen dan beroepsdoeleinden, ziekte of overlijden van een familielid³. In deze korte bijdrage willen we even ingaan op enkele karakteristieke punten van de vakantie van de Westvlaming.

Een eerste vraag die de aandacht trekt is de mate waarin de Westvlaming thans reeds vakantie neemt. Onder de 580 Westvlaamse enquêtepersonen worden er in 1967 128 vakantiegangers genoteerd die samen 156 vakanties registreren. Hiermede vertonen de Westvlamingen een netto-vakantie-intensiteit (aantal vakantiegangers per 100 inwoners) van 22,1 en een bruto-vakantie-intensiteit (aantal vakanties per 100 inwoners) van 26,9.

¹ Deze studie zal eind 1969 door het Kommissariaat-generaal voor Toerisme worden gepubliceerd onder de titel 'Het vakantiepatroon en de toeristische bestedingen van de Belgische bevolking'. Deze studie zal eveneens worden opgenomen in de reeks publikaties van het Westvlaams Economisch Studiebureau.

² De 580 Westvlamingen ressorteren tot 19 enquêtegemeenten.

Gemeenteklasse	Aandeel enquêtes in de enquête	Aandeel bevolking in West-Vlaanderen
25.000 - 100.000 inw.	21,0 %	18,5 %
10.000 - 25.000 inw.	22,6 %	29,0 %
5.000 - 10.000 inw.	29,7 %	23,7 %
2.000 - 5.000 inw.	18,3 %	18,4 %
— 2.000 inw.	8,4 %	10,3 %

Op grond van deze cijfers kan men besluiten dat de spreiding van de Westvlaamse enquêtegevallen het provinciaal beeld benadert; de afwijkingen zijn niet van aard om de betrouwbaarheid van de resultaten aan te tasten.

³ Een verblijf van 4 opeenvolgende nachten in een tweede woonplaats omwille van de ontspanning, wordt wel als vakantie beschouwd. Ditzelfde geldt voor een verblijf bij familieleden of kennissen om andere redenen dan ziekte of overlijden.

Deze vakantie-intensiteit ligt zeker lager dan men zich gewoonlijk voorstelt. Daarenboven blijft de vakantie-intensiteit van de Westvlaamse bevolking uitgesproken beneden het nationaal gemiddelde. De netto-vakantie-intensiteit van de Belg bedraagt immers 34,3 en de bruto-vakantie-intensiteit loopt op tot 42,1. Meer nog: West-Vlaanderen vertoont de laagste vakantie-intensiteit van alle Belgische provincies. Weliswaar kan men inbrengen dat de nabijheid van de kust de vakantie-intensiteit van de Westvlaming drukt. Deze faktor kan evenwel niet als een voldoende verklaring worden aangezien. Het verschil ten aanzien van het Rijksgemiddelde moet veeleer worden gezien in verband met de geringe verstedelijkings- of urbanisatiegraad van de bevolking, het lager inkomenspeil, de lagere socio-professionele structuur en de grotere gezinsgrootte. Zo bedraagt de bruto-vakantie-intensiteit in de Belgische agglomeratiegemeenten 62,0 tegenover 25,2 in de gemeenten van minder dan 2.000 inwoners⁴. Veel groter zijn nog de verschillen in functie van het inkomen, gaande van 12,6 in de laagste inkomensklasse (netto-gezinsinkomen van — 50.000 F) tot 131,3 voor de gezinsinkomenklasse van 400.000 F en meer. De verschillen zijn nog meer uitgesproken per socio-professionele klasse: de bruto-vakantie-intensiteit bij de landbouwers is uiterst laag (4,9), doch loopt op tot boven het niveau 100 voor het kaderpersoneel, de vrije beroepen en de ondernemers in handel, financiën en industrie.

Aansluitend op het voorgaande rijst onmiddellijk de vraag waar de Westvlaming zijn vakantie doorbrengt? De vakanties van de Westvlaming worden in hoge mate (46 %) in eigen land doorgebracht. Dit percentage blijft evenwel beneden het Rijksgemiddelde. De helft van de vakanties van de Belgen van 15 jaar en meer geschieden in eigen land. Voor zover men de kinderen in de vakantiekolonies in beschouwing neemt, stijgt het Rijks-cijfer tot 56 %. Binnen de nationale grenzen treedt de kust vooraan. Dit is trouwens het geval, op een na, voor alle Belgische provincies. Grosso modo kan men stellen dat één Belg op zeven een vakantie aan de kust doorbrengt.

⁴ Het Westvlaams gemiddelde kan een lichte onderschatting inhouden uit hoofde van de ondervertegenwoordiging van de gemeenteklasse 10.000 à 25.000 inwoners.

1 : De vakantiebestemming per provincie, 1967

Provincie	Kust	Ardennen	Binnenland	Buitenland
Antwerpen	32	4	47	53
Limburg	35	10	60	40
Oost-Vlaanderen	28	8	44	56
West-Vlaanderen	22	14	46	54
Brabant	32	12	53	47
Henegouwen	24	19	49	51
Luik	32	14	53	47
Luxemburg	(21) (a)	(30)	(57)	(43)
Namen	(22)	19	(49)	(51)

(a) Procentueel aandeel berekend op basis van minder dan 100 gevallen.

Op grond van de kennis van de bruto-vakantie-intensiteit en de vakantiebestemming kan men verder afleiden dat circa 6 % van de Westvlaamse bevolking zich naar de kuststreek begeeft voor zijn vakantie. Met betrekking tot de binnenlandse vakanties valt het verder op dat de Westvlaming naar verhouding meer Ardennen- en minder Kust-minded is dan de Oostvlaming en vice versa.

Voor het buitenland wordt in de eerste plaats afgereisd naar Frankrijk (16 % van alle vakanties). Het analoog Rijkscijfer bedraagt 18 %. In tweede orde dienen Italië, Duitsland, Zwitserland en Spanje vermeld, waarvan het aandeel varieert van 7 % tot 5 %. Op dit vlak vertoont het vakantiepatroon van de Westvlaming geen uitgesproken afwijkingen van dit van de doorsnee Belg.

Groter zijn de verschillen op het vlak van de verblijfsduur, zoals blijkt uit tabel 2. Met een gemiddelde verblijfsduur van 11,8 dagen per vakantie blijft de doorsnee Westvlaamse vakantieganger niet enkel beneden het Rijksgemiddelde doch noteert daarenboven het laagste vakantieduur-cijfer van alle Belgische provincies.

Dit betekent aldus dat de bevolking van de zeegouw niet enkel weinig vakantie neemt, doch de vakantieperiode is daarenboven korter dan deze van zijn collega's in andere provincies.

In het geheel van de vakantiegewoonten vormt het tijdstip van afreis een essentieel onderdeel. De vakanties van de Belgen komen zeker niet gespreid voor. De maand juli vertegenwoordigt 45,8 % van de afreizen. Gedurende de maand augustus komen hier nog 24,6 % bij, zodat het hoogseizoen 70,4 % van de afreizen totaliseert. De vakantieganger van West-Vlaanderen vertoont ook een uitgesproken concentratie van zijn vakanties, vermits drie vierden afreizen tijdens de maanden juli en augustus. De vakanties van de Westvlaming zijn al-

**2 : De verblijfsstructuur van de Westvlaamse
vakantiegangers, 1967**

Verblijfsduurklasse (in nachten)	West-Vlaanderen	Het Rijk
4 - 7	40,5	24,8
8 - 11	17,0	17,8
12 - 15	24,8	25,8
16 - 19	6,5	10,5
20 - 23	2,6	8,0
24 - 31	5,9	10,0
32 en meer	2,6	2,9
Totaal	100,0	100,0
Gemiddelde verblijfs- duur (in dagen)	11,8	14,4

dus nog minder gespreid dan deze van de Belg in het algemeen.

Vermits ruim drie vierden van de Westvlamingen geen vakantie nemen, rijst de vraag welke factoren hiervoor aan de basis liggen? Vooraf dient onderstreept dat bij eenzelfde persoon meerdere factoren hiervoor aansprakelijk kunnen zijn. In het algemeen zijn drie hoofd- en twee secundaire factoren (naast meerdere minder belangrijke elementen) aanwijsbaar. De drie hoofdredenen zijn: financiële redenen (24 %), gezins- en familieomstandigheden (21 %) of geen behoefte (20 %). De twee secundaire factoren, elk 7 %, hebben betrekking op de leeftijd en het opschikken van de woning. Deze zelfde elementen zijn ook relevant voor de Westvlaamse niet-vakantieganger ofschoon de financiële redenen minder en de gezins- en familiale omstandigheden meer doorwegen.

Aansluitend op de motivering voor het niet-nemen van vakantie in 1967 is het interessant na te gaan welk aandeel van de bevolking nog nooit vakantie nam, steeds in de betekenis van vier opeenvolgende nachten buitenshuis. Dit aandeel ligt andermaal hoog in West-Vlaanderen. Voor 46 % onder hen is vakantie een onbekende tegenover voor 36 % voor de gemiddelde Belg van 15 jaar en meer.

We kunnen aldus besluiten dat de Westvlaamse bevolking de laagste vakantie-intensiteit vertoont van alle Belgische provincies, de laagste verblijfsduur per vakantie en op één provincie na het slechtste reisverleden. Het vakantiebestemmingspatroon benadert daarentegen het nationaal gemiddelde. Dit alles contrasteert zeer sterk met het feit dat ieder jaar 1 Belg op zeven zijn vakantie aan de Belgische Kust doorbrengt.

D. V. C.

DELPUTTE VENDING COMPANY

Kortrijksteenweg 287, Bissegem

Tel. (056) 110.53

Uitbaten van verkoopsautomaten in West- en Oost-Vlaanderen

voor Verse koffie
Chocolademelk
Limonaden
Chocolade
Patisserieën
Sandwichen
Sigaretten
Koude en warme maaltijden

Onze toestellen worden
noch verhuurd, noch verkocht.